

Den Haag
28 november 2005

Ons kenmerk
PLW/2005/91086

Contactpersoon
Claudia van Houte

Onderwerp
Voortgang activiteiten Leven Lang Leren /
Go – no go projectdirectie

Bij deze informeren wij u over de voortgang van de acties op het terrein van een Leven Lang Leren. Voor deze activiteiten hebben wij de projectdirectie Leren & Werken opgericht. Deze projectdirectie is een samenwerkingsverband tussen de ministeries van OCW en SZW, waarbij ook de ministeries van EZ en LNV een aantal medewerkers hebben gedetacheerd.

Aanleiding

Op 3 juni van dit jaar hebben wij u het Plan van Aanpak << Leren en werken versterken >> (2004-2005, 30012, nr. 3) aangeboden. Dit plan geeft aan dat wij deze maand een beslissing nemen over de continuering van de uitvoering van dit Plan van Aanpak, op basis van behaalde resultaten en ingezette acties. In deze brief wordt beschreven wat wij samen met partijen in het veld inmiddels hebben bereikt en met welke acties wij momenteel bezig zijn.

Vooruitlopend op de inhoudelijke beschrijving van geboekte resultaten, willen wij u graag melden dat er zowel bij de relevante partijen uit het veld, als de betrokken departementen (OCW, SZW, EZ, LNV en V&I) enthousiasme bestaat over de interdepartementale aanpak die wij met het instellen van een projectdirectie voor ogen hadden. Daarnaast waarderen de betrokken partijen uit het veld de regionale en sectorale werkmethode én de coöperatieve werkwijze.

Go – no go beslissing

Wij hebben een tweetal doelen geformuleerd, op basis waarvan de uitvoering van het plan van aanpak voortgezet kan worden. Deze doelen zijn:

- de partners in de samenleving zijn enthousiast om met het initiatief mee te werken
- de partners hebben zich ook duidelijk gecommitteerd om mee te werken aan de realisatie van de doelstellingen zoals in het Plan van Aanpak zijn omschreven

Deze streefdoelen zijn naar onze mening gerealiseerd. Wij constateren dat op basis van de overeenkomsten tot samenwerking die wij in de periode tussen juni en november hebben afgesloten. Het doel was om vijf samenwerkingsovereenkomsten, die concrete resultaat-afspraken met partijen in het veld bevatten, af te sluiten. In deze overeenkomsten, door ons intentieverklaringen genoemd, spreken de betrokken partijen het voornemen uit om een

minimaal aantal duale trajecten en EVC-procedures (procedures voor Erkenning van Verworven Competenties) te realiseren.

Voorts was als doel gesteld om met minimaal twee samenwerkingsverbanden concrete afspraken te hebben gemaakt over het opstarten van een leerwerkloket.

Tenslotte werd beoogd per 1 november één vernieuwend project ter verdere verspreiding te selecteren.

Tot ons genoegen kunnen wij constateren dat wij onze doelen, met het realiseren van zes samenwerkingsovereenkomsten, vijf leerwerkloketten en twee vernieuwende projecten, hebben gehaald. Dat leidt tot de conclusie dat wij de realisatie van de doelstellingen uit het plan van aanpak voort zullen zetten. De doorlooptijd van de projectdirectie wordt hiermee vastgesteld tot 1 maart 2007.

Intentieverklaringen

In verschillende regio's en sectoren worden gesprekken gevoerd met werkgevers, werknemers, onderwijsaanbieders, gemeenten enz. om afspraken te maken over het aantal te realiseren:

- duale trajecten, om ervoor te zorgen dat meer mensen hun werk of het zoeken naar werk combineren met scholing en opleiding die leidt tot een (beroeps)kwalificatie. In totaal worden 15.000 extra duale trajecten in uitvoering genomen.
- EVC-procedures, om ervoor te zorgen dat mensen hun competenties kunnen toetsen, eventueel inclusief een bijbehorend toegesneden opleidingsaanbod. In totaal moeten op basis van de regionale en sectorale afspraken 20.000 EVC-procedures gerealiseerd worden.
- Leerwerkloketten. Leerwerkloketten zijn voorzieningen, die tot doel hebben een schakel te vormen tussen vragers en aanbieders van scholing en Erkenning van Verworven Competenties (EVC). Het is de bedoeling dat er uiteindelijk in 2007 16-20 loketten komen.

Op dit moment zijn er concrete afspraken met een aantal regio's gemaakt, waarmee het aantal intentieverklaringen op zes komt.

De stad **Rotterdam** levert een aantal van 2750 duale trajecten.

Met de regio **Rivierenland** zijn afspraken gemaakt over 1200 duale trajecten en 1500 EVC-trajecten. Tevens is overeengekomen dat er een leerwerkloket gerealiseerd zal worden.

De regio **West-Brabant** zal ongeveer 200 duale trajecten en 500 EVC-procedures voor haar rekening nemen, gecombineerd met de realisatie van een leerwerkloket.

In de intentieverklaring van de stad **Den Haag** is naast de 'reguliere' partijen (gemeenten, bedrijfsleven, onderwijsaanbieders enz), tevens de werkgever **Rijksoverheid** vertegenwoordigd. De Rijksoverheid realiseert tot begin 2007 1000 duale trajecten, en 2500 EVC-procedures (hiervoor zijn met name uitvoerings-organisaties als de Belastingdienst en Dienst Justitiële Inrichtingen verantwoordelijk). De overige partijen in Den Haag leveren 1250 duale trajecten en 1000 EVC-procedures, met leerwerkloket.

De partijen die de intentieverklaring voor **Groningen** hebben ondertekend, hebben zich ten doel gesteld om 200 duale trajecten, 500 EVC-trajecten met leerwerkloket te realiseren.

De stad **Eindhoven** tenslotte heeft getekend voor 200 duale trajecten en 500 EVC-procedures met een leerwerkloket.

Met de zes samenwerkingsovereenkomsten die met partijen in het veld afgesloten zijn, kunnen wij tot op heden in totaal rekenen op 6800 duale trajecten, 6500 EVC-procedures en 5 pilots voor een leerwerkloket.

Vernieuwingsprojecten

In de zoektocht naar succesvolle initiatieven die voor verspreiding in aanmerking komen ('spotten en verpotten'), zijn een tweetal projecten geselecteerd. Begin 2006 wordt een pilot gestart om deze projecten in een andere sector toe te passen.

Stimuleren van loopbaanmobiliteit: van bouw naar zorg

In het CAO-akkoord van voorjaar 2001 werd besloten om de loopbaanmobiliteit in de bouwsector te bevorderen. Met deze maatregelen werd, met succes, beoogd voortijdige uitstroom van medewerkers, als gevolg van arbeidsongeschiktheid of onvoldoende carrièreperspectief, te voorkomen. De Bouwsector heeft inmiddels besloten tot een landelijke uitrol van dit project.

Met de Stichting Arbeidsmarkt Ziekenhuizen (StAZ), het Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn (NIZW) en het Centrum voor Innovatie van Opleidingen (CINOP) wordt een voorstel voorbereid voor het implementeren van het loopbaanmodel in de Ziekenhuisbranche.

Opscholing van medewerkers: van tapijt naar mode

De tapijtsector kent een omslag van werken in hiërarchisch georganiseerde ploegen naar werken in teams. Deze ontwikkeling vereist leidinggevenden met een andere stijl en meer zelfstandig functionerende operators. Daarom heeft de Vereniging van Nederlandse Tapijtfabrikanten (VNTF) een opscholingsproject uitgevoerd, waarin ploegbazen oude stijl zijn opgeschoold naar teammanager en medewerkers tuften en weven zijn opgeschoold naar operator tuften en weven. Het project is eind 2004 succesvol afgesloten.

MODINT wil elementen van het VNTF-project toepassen in de modesector. MODINT is de werkgeversorganisatie voor mode, interieur, tapijt en textiel. Bij het opzetten van het opscholingstraject wil MODINT expliciet de bedrijven inzetten.

Nel Ginjaarprijs

Om nationale bekendheid te geven aan projecten die werkenden of werkzoekenden stimuleren tot (verder) leren of die gericht zijn op het leren van de basisvaardigheden die nodig zijn om maatschappelijk te kunnen participeren, hebben wij in september 2005 de Nel Ginjaarprijs ingesteld. Deze prijs wordt jaarlijks tijdens de Week van het Leren uitgereikt. Wij zullen het verspreiden van deze succesvolle projecten ondersteunen.

Voortgang in het proces

Bij het ondertekenen van een intentieverklaring spreken de betrokken partijen de intentie uit om aantallen duale trajecten en EVC-procedures te realiseren. Het plaatsen van mensen op een duaal traject of het afnemen van een EVC-procedure vergt tijd. Derhalve is het logisch dat het realiseren van deze onderdelen enige doorlooptijd heeft. Wij streven ernaar om in september 2006 7500 werkenden en werkzoekenden in een duaal traject te hebben geplaatst en 5000 EVC-procedures te zijn gestart.

Sponsorship

Wij hebben als bewindslieden uiteraard een sterke mate van betrokkenheid bij het realiseren van de doelstellingen zoals die in het plan van aanpak staan geformuleerd.

Naast onze gebruikelijke inzet, zijn wij alle vier 'sponsor' voor een aantal regio's. Concreet houdt dit in dat wij een bijdrage leveren aan de regionale bijeenkomsten die in samenwerking

met de regio's of sectoren worden georganiseerd. Daarnaast fungeren wij als aanspreekpunt indien er in een regio of sector behoefte ontstaat aan input op bestuurlijk niveau. Voorts houden wij bij de netwerken, die voortvloeien uit de samenwerkingsovereenkomsten in een regio of sector, vinger aan de pols door het voeren van een bestuurlijk auditgesprek. Hiermee wordt beoogd de kwaliteit en de continuïteit van het bestaan van deze netwerken te consolideren.

Wat gaan wij nog doen?

Samenwerkingsovereenkomsten met partijen

Wij zijn momenteel in overleg met verschillende regio's en sectoren om nog meer intentieverklaringen af te sluiten. In de maand december 2005 zullen in de regio's Amsterdam en Utrecht en in de sector Techniek samenwerkingsovereenkomsten worden afgesloten. Met de Levensmiddelenbranche worden gesprekken gevoerd waarbij getracht wordt in december tot een intentieverklaring te komen. Daarnaast worden verkennende gesprekken gevoerd met verschillende andere regio's en sectoren, die alle blijk geven van enthousiasme en bereidheid tot samenwerking en investeren.

Wij verwachten dat het aantal extra duale trajecten, EVC-procedures en leerwerkloketten vanaf 2006 verhoogd kan worden door een verdere uitbreiding van het aantal samenwerkingsovereenkomsten.

Online marktplaats voor studie en beroep

Voor het stimuleren van een Leven Lang Leren door burgers, is het van groot belang dat zij de benodigde informatie hierover kunnen vinden. Om dit te ondersteunen laten wij een portal ontwikkelen waar burgers zich kunnen informeren over studie-, en beroepsmogelijkheden. Aangezien een informatiseringproces het best stapsgewijs kan worden uitgezet, is gekozen voor het opleveren in twee versies.

Op basis van een expertmeeting met organisaties uit het veld in september zijn twee acties bepaald. In samenwerking met de Taskforce Jeugdwerkloosheid wordt een smalle portal gerealiseerd, met name gericht op jongeren. Tevens wordt in dit samenwerkingsverband een onderzoek uitgevoerd om tot een plan van aanpak voor een brede portal te komen. Beide activiteiten zijn eind 2005 afgerond. De portal zal doelgroepgewijs verder worden uitgebreid. In het voorjaar van 2006 zal de eerste versie van de brede portal operationeel zijn en in het najaar de tweede versie. Belangrijke functionaliteiten zijn informatie over opleidingen en cursussen, de beschikbaarheid van stages, kwaliteitsoordelen over opleidingen en arbeidsmarktperspectieven.

'Spotten en verpotten'

Naast de reeds genoemde projecten over loopbaanmobiliteit en opscholing van medewerkers, worden nog meer succesvolle initiatieven breed verspreid en de implementatie actief ondersteund ('verpotten').

Inmiddels zijn al veel initiatieven geïnventariseerd die voor verspreiding in aanmerking kunnen komen. De werkconferentie van 9 juni j.l., de gesprekken die in verschillende regio's en sectoren worden gevoerd en de samenwerking met SenterNovem (i.v.m. de subsidieregeling Scholingsimpuls) hebben geleid tot een stevige verzameling initiatieven. Via gesprekken met uiteenlopende organisaties worden nog meer initiatieven opgespoord. De verzamelde initiatieven komen in een database die via de website toegankelijk zal zijn. De goede

voorbeelden uit EZ-regelingen op het gebied van scholing en employability krijgen eveneens een plaats in deze database. Het ministerie van EZ organiseert in 2006 en 2007 in nauwe samenwerking met ons een viertal roadshows Leren & Werken om deze goede voorbeelden te verspreiden. De roadshows krijgen vorm middels een sectorale en een regionale aanpak. Om het verbreden van deze trajecten te financieren, wordt een subsidieregeling ontwikkeld, die begin 2006 gereed is.

Korte programma's leidend tot een Associate degree

U kent ons voornemen om vanaf het studiejaar 2006-2007 te gaan experimenteren met korte programma's binnen hbo-bacheloropleidingen. Op 30 september 2005 heeft staatssecretaris Rutte de hogescholen een brief gestuurd met daarin het kader voor de experimenten (2005, 29410 nr. 34). Onder voorbehoud van goedkeuring van de plannen door uw Kamer, wordt bij de experimenten gewerkt met twee rondes: een aantal korte programma's start in studiejaar 2006-2007, een aantal andere in 2007-2008. Inmiddels hebben de hogescholen die in 2006-2007 met een kort programma willen starten bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO) hun voorstel voor kwaliteitsbeoordeling van dat korte programma's ingediend. In totaal heeft de NVAO 77 aanvragen voor korte programma's ontvangen. Streven is om op korte termijn de commissie vast te stellen die staatssecretaris Rutte zal adviseren over de voorstellen voor korte programma's. Dit gebeurt aan de hand van een beoordelingskader waarvan de uitgangspunten zijn opgenomen in de brieven aan uw Kamer (2005, 29 410, nrs. 30, 32 en 34). Met de Informatie Beheer Groep, de hogescholen, de NVAO, de studentenorganisaties en andere betrokkenen, zijn afspraken gemaakt over de registratie van de korte programma's in het Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs (CROHO).

Individuele Leerrekening (ILR)

Met de individuele leerrekening wordt beoogd om voorrang te geven aan het vraaggestuurd financieren van Leven Lang Leren. Een individuele leerrekening is een instrument waarmee werkenden en werkzoekenden hun eigen leren kunnen plannen en organiseren. Het is een spaarrekening op naam waarmee men een cursus of opleiding kan bekostigen. De leerrekening kan worden gevuld door de werknemer, de werkgever en mogelijk andere belanghebbenden. Uit eerdere experimenten is naar voren gekomen dat de individuele leerrekening een geschikt instrument kan zijn om mensen te stimuleren om te leren. Niet duidelijk was nog wat het effect op leren van lager opgeleiden zou kunnen zijn. Dit wordt in een nieuw experiment onderzocht, wat in februari 2006 zal starten en doorloopt tot eind 2007. De effectmetingen van dit experiment gaan door tot 2010. Op dit moment worden O&O-fondsen geselecteerd voor de uitvoering van dit experiment. Aan het experiment nemen minimaal 1600 lager opgeleiden deel.

Advies beleidsinstrumentarium Leven Lang Leren

Momenteel wordt door CINOP een onderzoek verricht naar de effecten van postnitiële scholingsmaatregelen (o.a. Wet vermindering afdracht Onderwijs onderdeel Startkwalificatie, Scholingsaftrek Individuen, Scholingsimpuls, Keurmerk Investors in People), die de overheid inzet. Dit onderzoek wordt gebruikt voor een kabinetsreactie over de effecten van scholingsbeleid. Deze kabinetsreactie is in het voorjaar van 2006 gereed, en zal als voedingsbodem fungeren voor het advies over de toekomstige scholingsinstrumenten eind 2006/begin 2007. Hierbij zal gekeken worden hoe stimuleringsinstrumenten, binnen de bestaande budgetten, het beste kunnen worden ingezet.

FES-middelen

Het kabinet heeft eenmalig €81 miljoen begroot voor het mbo. De mbo-instellingen zullen gestimuleerd worden deze middelen onder meer in te zetten ten behoeve van de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.

Uitvoering zal geschieden binnen het innovatiearrangement BVE, wat de scholen veel vrijheid in de uitvoering laat. OCW maakt echter wel kwantitatieve afspraken over wat de BVE-instellingen in 2006 met deze middelen moeten bereiken: 2000 voortijdig schoolverlaters in opleiding in een bedrijf en 2000 docententstages. Door deze afspraken kan een versterking van het duale leren van volwassenen bereikt worden: veel van die duale trajecten ontstaan immers als gevolg van de wisselwerking tussen bedrijven en kennisinstellingen. Met name de docententstages zullen ertoe bijdragen dat de verbindingen tussen de kennisinstellingen en bedrijven in een regio steviger worden.

Knelpunten aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt

De werktop tussen het kabinet en de sociale partners, gepland op 23 november, is niet doorgegaan. De verwachting is dat de betrokken partijen op een later moment aanvullende afspraken, die onder meer op het terrein van een Leven Lang Leren liggen, zullen maken.

Non-formeel leren

Tijdens het Algemeen Overleg over Leven Lang Leren van 17 maart jl. is toegezegd dat er meer aandacht zou komen voor de betekenis van non-formele educatie (volksuniversiteiten, bibliotheken, club- en buurthuizen, educatieve omroepen) voor een Leven Lang Leren en voor de mogelijke samenwerkingsverbanden tussen non-formele en formele educatie. In 2006 wordt een onderzoek uitgevoerd naar de stand van zaken en de prestaties van non-formeel leren in Nederland. Daarbij zullen de relevante partijen worden betrokken.

Communicatie

Publiekscampagne

Om werknemers te stimuleren om zelf weer te gaan leren en werkgevers te stimuleren om hun werknemers scholing aan te bieden, start medio 2006 een publiekscampagne. Met deze publiekscampagne ondersteunen we tevens de scholen met het werven van nieuwe leerlingen.

Belevingsonderzoek

Om meer inzicht te krijgen in de beleving, wensen en verwachtingen van burgers ten aanzien van een Leven Lang Leren, duale trajecten, EVC, regionale werkloketten en de online marktplaats voor studie en beroep, wordt hiernaar een onderzoek verricht. Op basis van de onderzoeksresultaten, die eind november 2005 bekend zijn, worden de project-, en communicatieplannen verder vorm gegeven.

Communicatie richting intermediairs

Naast een online-marktplaats met burgers als doelgroep, is er voor professionals (werkgevers, gemeenten enz.) in september dit jaar een website (www.leren-werken.nl) gelanceerd. Op deze website is inhoudelijke informatie te lezen over onder meer de projecten die zijn geïnitieerd en de financiële voordelen voor partijen. Tevens kunnen intermediairs via deze website terecht bij de projectdirectie met hun vragen als ze willen participeren in een project.

Met betrekking tot het verstrekken van informatie over ondersteunende (financiële) beleidsmaatregelen wordt in het voorjaar van 2006 een brochure gepubliceerd. De bedoeling van deze brochure is om werkgevers en individuen inzicht te geven in de ondersteuningsmogelijkheden van de overheid op het gebied van een Leven Lang Leren, bijvoorbeeld de fiscale scholingsaftrek voor individuen. Door middel van een tweewekelijkse nieuwsbrief worden intermediairs en geïnteresseerden op de hoogte gehouden van de meest recente ontwikkelingen.

Samenwerking met of ondersteuning van bestaande initiatieven

In samenwerking met de RVU wordt een coproductie opgezet, genaamd, Switch! Werken aan Zee. In deze tv-reportage worden mensen in beeld gebracht die in hun leven een ommezwaai hebben gemaakt op het gebied van leren en werken.

Deze reportage wordt ondersteund met een website, waarop mensen naar aanleiding van deze uitzendingen terecht kunnen met hun vragen.

Bijlage bij deze brief

Binnen het ministerie van OCW en het ministerie van SZW worden problemen op het gebied van onderwijs en arbeidsmarkt en Leven Lang Leren issuegericht aangepakt. In de bijlage treft u een overzicht aan hoe en waar binnen beide departementen deze onderwerpen belegd zijn.

Vervolg

Gezien de goede resultaten die geboekt zijn, hebben wij vertrouwen in de verdere uitvoering van de plannen zoals die in het Plan van Aanpak beschreven staan. Over de voortgang en de nog te boeken resultaten zullen wij u in november 2006 nader informeren.

De Minister van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap,

De Staatssecretaris van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap,

(Maria, J.A. van der Hoeven)

(Mark Rutte)

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

(mr. A.J. de Geus)

(H.A.L. van Hoof)